

الله أكبر
الله أكبر
الله أكبر

دانشکده مهندسی مکانیک

مطالعه تئوری کارآیی و خصوصیات آلاینده‌گی یک موتور هیدروژن سوز سوپر شارژر شده

نگارش

اسماعیل جعفری یزدی

استاد راهنما: دکتر ناصر شایگان

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته مهندسی مکانیک - سیستم محرکه خودرو

بهمن ۱۳۹۱

بسمه تعالی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

تعهد نامه اصالت اثر

اینجانب اسماعیل جعفری یزدی متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این پژوهش از آن استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و ماخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلا برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادره شده توسط دانشگاه از اعتبار ساقط خواهد شد.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی می باشد.

اسماعیل جعفری یزدی

امضاء

دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی

شماره: ۱۱۹۱۷۱۱۱۵۲

تاریخ: ۹۱/۱۲/۸

پیوست: -----

صورتجلسه دفاع پایان نامه تحصیلی دوره کارشناسی ارشد

با تاییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد جناب آقای اسماعیل جعفری یزدی رشته مهندسی مکانیک - سیستم محرکه خودرو تحت عنوان: مطالعه تئوری کارایی و خصوصیات آلایندگی یک موتور هیدروژنی سوپرشارژ شده، که در تاریخ ۹۱/۱۱/۳۰ با حضور هیأت محترم داوران در دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی برگزار گردید و نتیجه به شرح زیر اعلام گردید.

قبول (بدرجه خوب امتیاز ۱۷) دفاع مجدد مردود.

۱ عالی (۱۹ - ۲۰)

۲ - بسیار خوب (۱۸ - ۱۸/۹۹)

۳ - خوب (۱۶ - ۱۷/۹۹)

۴ - قابل قبول (۱۴ - ۱۵/۹۹)

۵ - غیر قابل قبول (کمتر از ۱۴)

امضاء	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضاء
	استادیار	دکتر ناصر شایگان	استاد راهنما
	استادیار	دکتر مهرداد نوری خاجوی	استاد داور داخلی
	استادیار	دکتر کوروش جواهرده	استاد داور خارجی
	استادیار	دکتر محمدرضا ارباب تفتی	نماینده تحصیلات تکمیلی

دکتر غلامحسن پایگان

رئیس دانشکده مهندسی مکانیک

تقدیرم بہ:

پدر و مادر عزیزم، دریای بی کران فداکاری و عشق کہ وجودم

برایشان ہمہ رنج بود و وجودشان برایم ہمہ مهر

تقدیر و تشکر

و ریاس شایسته را که بزرگترین امید و یاور در هر لحظه از زندگی است.
در تدوین و تکمیل این پایان نامه الهامه‌نامه‌های بزرگانی بود برده‌ام که شنای بی‌باکشان و
بهره‌بردن از علم و فنش و الایشان را چون فرصت غنیمتی گرانه‌بهره‌انمودم و لازم.
استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر ناصر مرشادگان که در راه‌نشانی و یق و یادگیری من برایم
بوده و دغدغه‌های من را از زنده‌اشان بر سر آغوش و دل‌نگارانه‌ها در مطامعات
و تحقیقات من بوده است.

در این‌جا از رحمت و الطاف بزرگواران و اشکال تشکر و سپاس‌ها را دارم.
در نهایت از پدر و مادر بازم، خواهران و برادران و اساتید محترم جناب آقای
دکتر حاج‌جوئی و جناب آقای دکتر علی‌یاری تشکر می‌کنم که کم‌کم کمالات بی‌وقتهاشان و راه
پشتیبان و یاری‌گر من تمام‌ها را حال زندگی‌م بر حسب و شرایط سخت و دشوار بوده است
و زودا تا بله‌یون فداکاری‌ها را می‌دانم.

چکیده

از آنجایی که هیدروژن دارای دانسیته (انرژی بر واحد حجم) پائین است، موتور هیدروژن سوز دارای توان خروجی پائین تری نسبت به موتور بنزینی می باشد. جهت بالا بردن توان خروجی ، در این پروژه از سوپر شارژر استفاده می کنیم، ضمن اینکه اثرات نسبت تراکم جهت بالا بردن توان موتور مورد بررسی قرار می گیرد. همچنین از آنجایی که تنها آلاینده موتور هیدروژن سوز NO_x می باشد، بنابراین استفاده از بازخورانی گازهای خروجی و کاهش نسبت هم ارزی سوخت و هوا مورد بررسی قرار میگیرد. ضمن اینکه با تغییرات دور موتور نیز می توان توان و آلاینده را تغییر داد.

واژه‌های کلیدی: موتور احتراق داخلی ، هیدروژن ، سوپر شارژر ، اکسید نیتروژن ، GT-suite

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول: مقدمه	
۲	۱-۱- مقدمه
۲	۲-۱- روند تحقیق
۴	۳-۱- موتورهای احتراق داخلی
۵	۱-۳-۱- انواع موتورهای احتراق داخلی
۶	۱-۳-۲- اساس کار موتورهای چهار زمانه اتو
فصل دوم: زمینه تحقیق و مروری بر ادبیات موضوع	
۸	۱-۲- هیدروژن سوختی دارای خصوصیات ویژه احتراق
۹	۲-۲- قوت ها و چالش های موتور هیدروژن سوز
۹	۱-۲-۲- محدوده وسیع قابلیت اشتعال
۱۰	۲-۲-۲- انرژی مشتعل شدن کم
۱۰	۳-۲-۲- اکتان بالا
۱۰	۴-۲-۲- سرعت سوختن زیاد در نسبت استوکیومتریک
۱۱	۵-۲-۲- ضریب پخش بالا
۱۱	۶-۲-۲- چگالی پائین
۱۱	۷-۲-۲- مشکل احتراق پیش رس و راه حل آن
۱۱	۸-۲-۲- آلاینده ها
۱۱	۳-۲- تولید هیدروژن و محدودیت پیش رو
۱۲	۴-۲- روش های ذخیره سازی هیدروژن
۱۲	۱-۴-۲- گاز هیدروژن فشرده
۱۳	۲-۴-۲- هیدروژن مایع
۱۴	۳-۴-۲- هیدریدهای فلزی
۱۵	۵-۲- سوپر شارژر

۱۵	۲-۵-۱- اصول کارکرد سوپر شارژر ها
۱۶	۲-۵-۲- انواع سوپر شارژر
۱۶	۲-۵-۲-۱- سوپر شارژر دمنده ای
۱۶	۲-۵-۲-۲- سوپر شارژر دو پیچی
۱۷	۲-۵-۲-۳- سوپر شارژر گریز از مرکز
۱۸	۲-۶- پیشینه تحقیق

فصل سوم: شبیه سازی موتور هیدروژن سوز

۲۳	۳-۱- مقدمه
۲۳	۳-۲- مشخصه های کارکردی موتور احتراق داخلی
۲۳	۳-۲-۱- کار
۲۶	۳-۲-۲- فشار موثر متوسط
۲۷	۳-۲-۳- گشتاور و توان
۲۹	۳-۳- گشتاور و توان سنج ها
۲۹	۳-۳-۱- دینامو مترهای سیالی یا هیدرولیک
۲۹	۳-۳-۲- دینامو مترهای جریان گردابی
۲۹	۳-۳-۳- دینامو مترهای الکتریکی
۳۰	۳-۴- نسبت هوا به سوخت
۳۱	۳-۴-۱- نسبت هم ارزی
۳۱	۳-۵- مصرف سوخت ویژه
۳۳	۳-۶- بازده های موتور
۳۴	۳-۷- بازده حجمی
۳۴	۳-۸- انتشار آلاینده ها
۳۶	۳-۹- بیان مسئله
۳۷	۳-۱۰- نرم افزار GT-Suite

فصل چهارم: نتایج شبیه سازی

۴۱	۴-۱- مقدمه
۴۱	۴-۲- صحنه گذاری
۴۲	۴-۳- بررسی اثر نسبت هم ارزی
۴۷	۴-۴- بررسی اثر نسبت تراکم
۵۰	۴-۵- بررسی اثر دور
۵۳	۴-۶- بررسی اثر باز خورانی گازهای خروجی
۵۵	۴-۷- بررسی اثر پرخورانی (سوپر شارژر)

فصل پنجم: جمع بندی نتایج و پیشنهادات

۵۸	۵-۱- نتیجه گیری
۵۹	۵-۲- پیشنهادات
۶۰	مقالات ارائه شده
۶۱	منابع و مراجع

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۹	جدول ۱-۲- مشخصات احتراق هیدروژن ، متان و بنزین
۱۰	جدول ۲-۲- عدد اکتان هیدروژن و چند سوخت فسیلی
۴۱	جدول ۱-۴- مشخصات موتور E6/US
۴۵	جدول ۲-۴- تغییرات عملکرد موتور بر حسب نسبت هم ارزی
۴۹	جدول ۳-۴- تغییرات عملکرد موتور بر حسب نسبت تراکم
۵۲	جدول ۴-۴- تغییرات عملکرد موتور بر حسب دور
۵۵	جدول ۵-۴- تغییرات توان و آلاینده بر حسب فشار ورودی

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۴۲	نمودار ۱-۴- صحنه گذاری نتیجه شبیه سازی
۴۳	نمودار ۲-۴- تغییرات گشتاور در نسبت هم ارزی مختلف
۴۴	نمودار ۳-۴- اثر نسبت هم ارزی بر تغییرات فشار سیلندر
۴۴	نمودار ۴-۴- اثر نسبت هم ارزی بر تغییرات دمای سیلندر
۴۶	نمودار ۵-۴- اثر نسبت هم ارزی بر توان و آلاینده‌گی
۴۶	نمودار ۶-۴- تغییرات تولید آلاینده در نسبت هم ارزی مختلف
۴۷	نمودار ۷-۴- اثر نسبت تراکم بر تغییرات فشار سیلندر
۴۸	نمودار ۸-۴- اثر نسبت تراکم بر تغییرات دمای سیلندر
۴۸	نمودار ۹-۴- اثر نسبت تراکم بر توان و آلاینده‌گی
۴۹	نمودار ۱۰-۴- تغییرات تولید آلاینده در نسبت تراکم های مختلف
۵۰	نمودار ۱۱-۴- اثر دور موتور بر تغییرات فشار سیلندر
۵۱	نمودار ۱۲-۴- اثر دور موتور بر تغییرات دمای سیلندر
۵۱	نمودار ۱۳-۴- اثر دور موتور بر توان و آلاینده‌گی
۵۲	نمودار ۱۴-۵- تغییرات تولید آلاینده در دوره‌های مختلف
۵۳	نمودار ۱۵-۴- تاثیر دور موتور بر راندمان حرارتی
۵۴	نمودار ۱۶-۴- اثر باز خورانی بر آلاینده و توان در $\varphi = 0.82$
۵۵	نمودار ۱۷-۴- اثر باز خورانی بر آلاینده و توان در $\varphi = 1$
۵۶	نمودار ۱۸-۴- اثر سوپر شارژر بر توان

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۱۳	شکل ۱-۲- مخزن ذخیره گاز هیدروژن فشرده
۱۴	شکل ۲-۲- مخزن ذخیره هیدروژن مایع
۱۶	شکل ۳-۲- سوپر شارژر دمنده ای
۱۷	شکل ۴-۲- سوپر شارژر دو پیچی
۱۷	شکل ۵-۲- سوپر شارژر گریز از مرکز
۲۰	شکل ۶-۲- اتومبیل هیدروژن سوز شرکت فورد
۲۱	شکل ۷-۲- موتور هیدروژن سوز شرکت BMW
۲۴	شکل ۱-۳- نمودار P-V برای موتور اشتعال جرقه ای
۳۲	شکل ۲-۳- تغییرات Bsfc نسبت به دور و نسبت تراکم
۳۲	شکل ۳-۳- تغییرات Bsfc نسبت به نسبت هم ارزی و نسبت تراکم
۳۶	شکل ۴-۳- آلاینده های خروجی موتور بر حسب نسبت هم ارزی
۳۸	شکل ۵-۳- محیط کاری GT-Suite
۳۹	شکل ۶-۳- مرحله راه اندازی نرم افزار
۳۹	شکل ۷-۳- فضای مشاهده نتایج GT-Post

فهرست علائم

نماد	عنوان
SI	موتور احتراق داخلی
H	هیدروژن
P	فشار
T	دما
P	توان
ϕ	نسبت هم ارزی سوخت - هوا
CR	نسبت تراکم
NO _x	اکسید نیتروژن
RPM	دور بر دقیقه
EGR	باز خورانی گازهای خروجی
TDC	نقطه مرگ بالا
BDC	نقطه مرگ پایین

فصل اول

طرح تحقيق

۱-۱- مقدمه

از زمان تولید وسائل نقلیه بشر به دنبال پیشرفت و تکامل آن بوده است که با گذر زمان به نتایج مهمی دست یافته است. پس از تولید خودرو با موتورهای احتراق داخلی و با سیر تکاملی آن در دهه های اخیر شرکت های سازنده خودرو به دلایل مختلفی از جمله افزایش قدرت ، سرعت ، راندمان و همچنین کاهش آلاینده های رقابت تنگاتنگی با یکدیگر داشته اند. یکی از اهداف استفاده از سوخت های جایگزین می باشد.

۱-۲- پروسه تحقیق

طی دهه های اخیر افزایش روز افزون بهای نفت خام و سوخت های فسیلی از یکسو و سخت گیرانه تر شدن استاندارد های آلاینده های از سوی دیگر، باعث معطوف شدن نگاه صنایع و کارشناسان انرژی به سمت سوخت های جایگزین شده است. امروزه موتورهای احتراق داخلی در زمره اصلی ترین مصرف کنندگان حامل های انرژی در جهان هستند، به کار گیری سوخت های جایگزین در موتورهای احتراق داخلی همواره از موضوعات مورد توجه پژوهشگران و موتور سازان بزرگ دنیا بوده است. طی دو دهه اخیر کوشش های فراوانی از طرف کشورهای توسعه یافته جهان نظیر ایالات متحده، ژاپن و کشورهای اروپایی جهت توسعه و معرفی سوخت های جایگزین جدید و جایگزینی آنها به جای سوخت های متداول نظیر بنزین و دیزل انجام گرفته است. مشکلات زیست محیطی و تلاش برای بهبود کیفیت هوای شهرهای بزرگ مهمترین عامل و محرک جهت حرکت به سوی سوخت های جایگزین می باشد. منبع اصلی آلودگی هوا، آلاینده های ناشی از ناوگان حمل و نقل و خودروها می باشد به طوری که در ایالات متحده ۷۰٪ منو اکسید کربن، ۴۱٪ اکسید های نیتروژن و ۳۸٪ آلاینده های هیدروکربن ناشی از موتورهای احتراق داخلی می باشد [۱]. همچنین ۲۵٪ از کل دی اکسید کربن تولیدی توسط بشر در کل دنیا ناشی از احتراق سوخت های فسیلی در موتورهای احتراق داخلی می باشد. در کنار مشکلات زیست محیطی عدیده، رشد روز افزون قیمت نفت خام و انواع سوخت ها در چند سال اخیر نیز باعث بروز مشکلات متعددی برای دولت ها شده است. اعتصاب گسترده بر سر بالا رفتن بی رویه قیمت سوخت شاهدهی بر این ادعاست. باتوجه به مسائل فوق،

برنامه های تحقیقی متعددی در کشورهای توسعه یافته در جریان است تا از اتکاء بخش های مختلف مصرف کننده انرژی به نفت و فرآورده های نفتی کاسته شود. هیدروژن یکی از انواع سوخت های جایگزین است که طی یک دهه اخیر توجه بسیاری از کارشناسان و محققین را به سمت خود معطوف ساخته است. هیدروژن تنها سوختی است که در ساختمان آن اتم کربن به کار نرفته است، به همین جهت از احتراق آن گونه های کربن دار به خصوص منواکسید کربن و دی اکسید کربن تولید نخواهد شد. اگر چه از احتراق هیدروژن در موتورهای احتراق داخلی مقادیری از اکسیدهای نیتروژن تولید میشود، اما همچنان هیدروژن به عنوان پاک ترین سوخت مطرح می باشد. علاوه بر آن هیدروژن می تواند بدون تولید آلاینده در پیل های سوختی به منظور تولید الکتروسیسته به کار گرفته شود. مشخصه دیگر هیدروژن این است که به صورت آزاد در طبیعت یافت نمی شود اما با استفاده از روش های مختلف نظیر الکترولیز آب و تبدیل سوخت های فسیلی می توان هیدروژن مورد نیاز را تولید کرد. در سالیان اخیر خصوصیات احتراقی ویژه هیدروژن نظر بسیاری از محققین و کارشناسان صنعت خودرو را به خود جلب کرده است. از دهه ۷۰ میلادی تا کنون شرکت های معتبر و بزرگ خودرو سازی در جهان تحقیقات گسترده ای را پیرامون به کارگیری هیدروژن و طراحی موتورهای هیدروژن سوز به انجام رسانده اند. در میان این شرکت ها مرسدس بنز، بی . ام . و، مزدا و فورد به پیشرفت های چشمگیری در این زمینه دست یافته اند. در کنار توسعه موتورهای احتراقی هیدروژن سوز، توسعه حول موتورهای پیل سوختی نیز به طور مستمر دنبال می شود در زمینه موتورهای هیدروژنی پیل سوختی شرکت های هوندا، فورد و جنرال موتورز از پیشگامان توسعه این تکنولوژی می باشند. مهم ترین مشکل بر سر راه استفاده تجاری از موتورهای هیدروژن سوز و رقابت پذیری با سوخت های فسیلی معمول، عدم وجود زیر ساخت های گسترده و اقتصادی برای تولید و توزیع هیدروژن می باشد که استفاده از آن را به عنوان سوخت با محدودیت روبرو ساخته است. امروزه تحقیقات در زمینه تولید هیدروژن با شتاب بیشتری به سمت جلو در حال حرکت است. با وجود برتری های انکار ناپذیر هیدروژن در برخی موارد نسبت به سایر سوخت ها برای استفاده در موتورهای احتراق داخلی، بعضی از خصوصیات احتراقی آن چالش جدی بر سر راه عملکرد بهینه موتور همراه با سطح توان تولیدی قابل قبول ایجاد می کند. از این رو بررسی پدیده احتراق در موتورهای هیدروژن سوز اهمیت خاصی دارد و به طراحی بهینه تر همراه با هزینه طراحی کمتر کمک شایانی می نماید.

۳-۱- موتورهای احتراق داخلی

موتورهای احتراق داخلی اولین بار در اواخر قرن هفدهم اختراع شد این موتورها اثرات چشمگیری در جوامع بشری داشته و به عنوان یکی از مهمترین تحولات صنعتی قرن گذشته به شمار می رود لذا به جرأت می توان گفت پایه توسعه بسیاری از تکنولوژی های تجاری امروزی محسوب می شود بیشترین کاربرد موتورهای احتراق داخلی در وسایل حمل و نقل زمینی (خودروهای سواری و باری)، ماشی نهایی ریلی، زیر دریایی ها و هواپیماها می باشد از اوایل قرن بیستم موتورهای بخار برای به حرکت در آوردن کشتی ها و لوکوموتیوها مورد استفاده قرار گرفته شد، ولی امروزه از موتورهای دو و چهارزمانه دیزلی به این منظور استفاده م ی شود همچنین تا پیش از سال ۱۹۵۰ وسایل نقلیه هوایی از موتورهای پیستونی برای پرواز سود می جستند، این در حالی است که امروزه از توربین های گازی برای رانش هواپیماهای جت استفاده می شود و در هواپیماهای کوچک تر کماکان موتورهای پیستونی مورد استفاده قرار می گیرد استفاده پیوسته از موتورهای احتراق داخلی در زمینه های مختلف، عمدتاً ناشی از هزینه پایین، بازده بالا و مشخصه های عملکردی ساده و مقاوم آن ها می باشد از سال ۱۹۷۰ با پر اهمیت شدن نقش کیفیت هوا در سلامت انسان، فعالیت های عمده ای در زمینه کاهش آلاینده های موتورهای درون سوز صورت گرفته است، به طوری که امروزه تجهیزات و سیستم های کنترل آلاینده های موتور، یکی از فاکتورهای اساسی در طراحی و عملکرد موتورهای درونسوز به شمار می روند. با توجه به افزایش تقاضای جهانی انرژی و به تبع آن بالا رفتن هزینه های سوخت، تغییرات اساسی در عملکرد موتور به منظور کاهش مصرف سوخت آن صورت گرفته است تعریف پروژه یورو موتور به صورت مشترک توسط برخی از کشورهای اروپایی به منظور ایجاد تغ ییرات جدی در نحوه کارکرد موتور به طور مثال تبدیل حرکت دورانی میل لنگ به حرکت خطی نمونه ای از تحولات در این بخش می باشد توسعه موتورهای دیزل به ویژه در بخش خودروهای سواری و موارد بسیار زیادی که شتاب بیش از پیش تغییرات این صنعت را نشان می دهد.

۳-۱-۱- انواع موتورهای احتراق داخلی

• موتورهای درون سوز اتو

این موتورها را به دسته کلی موتور چهارزمانه و موتورهای دوزمانه می توان تقسیم کرد. اصول کاری این موتورها مشابه است. لیکن نحوه عمل آنها به علت تفاوت های ساختاری اندکی متفاوت است.

موتور چهارزمانه: این موتورها برای هر انفجار (مرحله تبدیل انرژی سوخت به انرژی مکانیکی) می‌بایست چهار مرحله مکش، تراکم، انفجار و تخلیه را انجام دهند.

موتورهای دوزمانه: این موتورها در هر دور چرخش دارای یک انفجار هستند. این کار با ترکیب کردن مراحل انفجار و دم و بازدم به عنوان یک مرحله و ترکیب تخلیه و تراکم به عنوان مرحله بعدی صورت می‌گیرد.

• موتور درون سوز دیزل

موتور دیزل گونه‌ای موتور درون‌سوز است که در آن از چرخه دیزل برای ایجاد حرکت استفاده می‌شود. فرق اصلی آن با موتور اتو ایجاد احتراق در اثر تراکم است.

• موتور درون سوز وانکل

موتور دورانی که مخترع آن دکتر فلیکس وانکل بود، گاهی موتور وانکل یا موتور دورانی وانکل نامیده می‌شود. اجزای اصلی آن روتور، محفظه روتور، محور خروجی، شمع جرقه زنی، قطعات آبندی می‌باشد. در موتور وانکل مانند موتورهای بنزینی چهار زمانه مخلوط هوا و بنزین وارد محفظه ی بزرگی از موتور می‌شود سپس با کو چک شدن حجم آن مخلوط هوا و بنزین تحت فشار قرار گرفته و با ایجاد جرقه به وسیله شمع انفجار حاصل می‌شود، مولکول‌های گاز در اثر احتراق منبسط می‌گردند و فشار محفظه ی تراکم به شدت بالا می‌رود و نیروی حاصل از آن به روتور اعمال شده و به علت اختلاف مرکز دوران بین روتور و میل لنگ نیروی چرخشی در روتور ایجاد می‌گردد. این نیروی چرخشی به بادامک محور لنگ که در داخل روتور قرار دارد، وارد شده و به فلاپویل و سیستم انتقال قدرت می‌رسد.

۱-۳-۲- اساس کار موتورهای چهار زمانه اتو

در موتور چهارزمانه، یک دوره (سیکل) کار در چهار زمان (کورس) انجام می‌شود. یعنی برای انجام کار مکانیکی در هر سیکل، چهار مرتبه پیستون به طرف بالا و پایین حرکت می‌کند (دو حرکت به بالا و دو حرکت به پایین).

• مرحله (کورس) مکش

در کورس تنفس، پیستون از بالا به طرف پایین حرکت می‌کند. به علت آب بندی بودن پیستون در سیلندر و سریع پایین رفتن آن و بزرگ شدن ناگهانی حجم بالای پیستون، فشار این منطقه کمتر از فشار هوای محیط می‌شود (خلاء نسبی به وجود می‌آید) و با باز شدن سوپاپ

گاز (دریچه ورودی)، مخلوطی از سوخت و هوا وارد سیلندر می شود و فضای خالی پیستون را پر می کند. از نظر تئوری چون سوپاپ گاز باز می شود و قسمت داخلی سیلندر با هوای محیط مرتبط می گردد، بنابراین عمل تنفس در فشار ثابت به وقوع می پیوندد. اما از نظر عملی، سرعت پیستون بیشتر از سرعت هوای ورودی است. زیرا ذرات سوخت و هوا دارای اینرسی بوده و تمایل به حرکت کردن ندارند. لذا خلأی در داخل سیلندر ایجاد می شود و فشار داخل سیلندر کمتر از فشار جو می گردد و در نتیجه سوخت و هوا از موضع پرفشارتر به سیلندر جریان می یابد.

• مرحله (کورس) تراکم

در این مرحله، پیستون از پایین به بالا حرکت می کند و هر دو سوپاپ بسته می ماند. در نتیجه مخلوط هوا و سوخت در محفظه احتراق فشرده می شود و فشار درون سیلندر در پایان زمان تراکم به ۸ تا ۱۶ اتمسفر می رسد. اندازه فشار نهایی گاز در پایان کورس تراکم به عوامل گوناگونی مانند فضای اطلاق احتراق، حجم کل سیلندر، درجه حرارت موتور، فشار هوا، راندمان حجمی موتور و غیره بستگی دارد. در نزدیکی رسیدن پیستون به بالاترین نقطه حرارت خود، شمع جرقه می زند و مخلوط سوخت و هوای تراکم شده را که به علت کوچک شدن فضای سیلندر مولکول هایش بیشتر با هم تصادف کرده و گرم شده اند، می سوزاند. از نظر عملی درصد پر شدن سیلندر کمتر می باشد زیرا به علت اینرسی گاز، نمی توان در زمان مکش، تمام فضای سیلندر را از سوخت و هوا اشباع کرد. به علاوه حرارت ایجاد شده در اثر تراکم گاز از دیواره به هوا و آب و روغن، انتقال پیدا می کند.

• مرحله (کورس) قدرت

پس از انفجار گاز فشار در فضای کوچک شده بالای پیستون، به شدت افزایش می یابد و گاهی تا ۴۰ اتمسفر می رسد که وقتی بر سطح پیستون تأثیر کند نیروی قابل توجهی را به پیستون وارد می سازد.

• مرحله (کورس) تخلیه

پیستون از پایین ترین نقطه به طرف بالا حرکت می کند و با باز شدن سوپاپ دود پس مانده های حاصل از احتراق، موتور را ترک می کنند. از نظر عملی سوپاپ دود کمی قبل از رسیدن به نقطه مرگ پایین، شروع به باز شدن می کند (در زمان قدرت) تا عمل تخلیه در فرصت بیشتری انجام شود. به طوری که وقتی پیستون تغییر جهت داده و به طرف بالا حرکت می کند مقدار دود خروجی به حداکثر می رسد. همچنین زمان بسته شدن سوپاپ دود را طوری طراحی می کنند که پس از کورس تخلیه کمی باز بماند تا عمل تخلیه کامل تر صورت پذیرد.